

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМ. В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕНЬ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНА ЮРИДИЧНА БІБЛІОТЕКА

УКРАЇНА У ФОКУСІ ІНОЗЕМНИХ ЗМІ

Вересень 2019

**УКРАЇНА У ФОКУСІ
ІНОЗЕМНИХ ЗМІ:
РЕФЕРАТИВНО-АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД**

Вересень 2019

Інформаційно-аналітичний бюлетень
на базі оперативних матеріалів

Засновники:

Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського
Національна юридична бібліотека

Виконавці проєкту:

Т. Полтавець (відповідальна за випуск),
А. Березельський (інфографіка),
О. Карашук, І. Соболева,
В. Вакульчук

ЗМІСТ

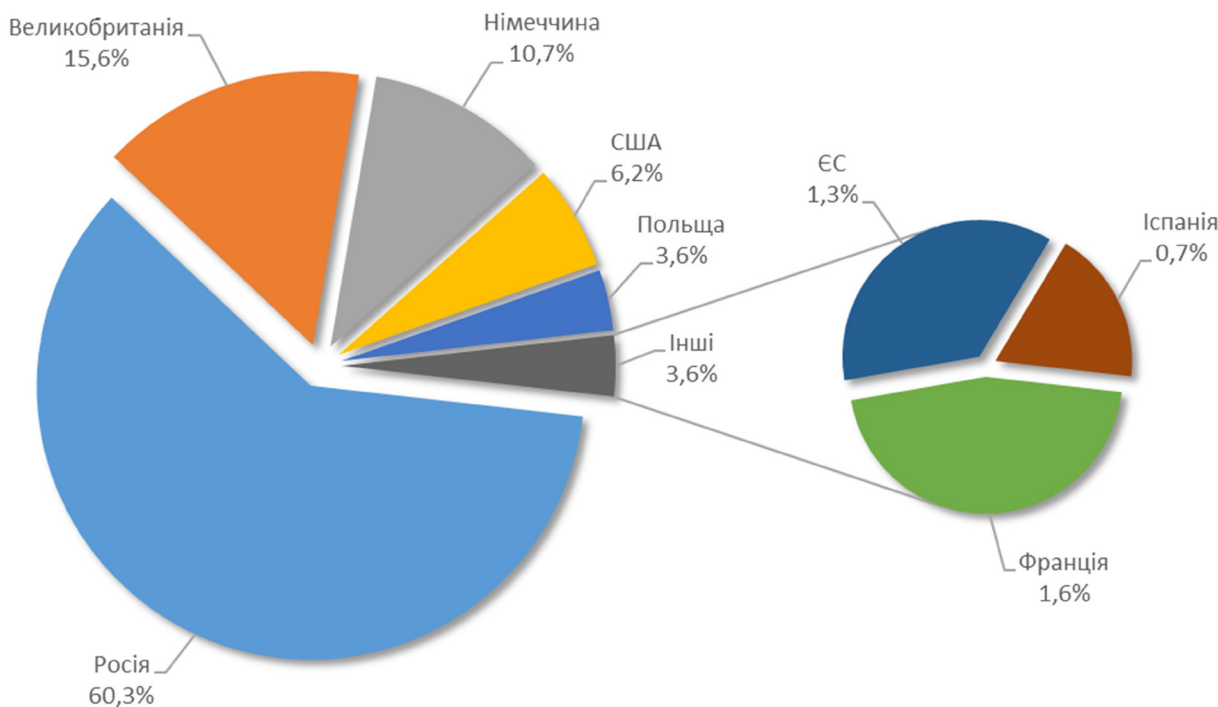
УКРАЇНА У ФОКУСІ ІНОЗЕМНИХ ЗМІ (1–15 вересня 2019).....	3
Україна у фокусі іноЗМІ: висновки	12
УКРАЇНА У ФОКУСІ ІНОЗЕМНИХ ЗМІ (16–30 вересня 2019 р.).....	13
Україна у фокусі іноЗМІ: висновки	22

Передрук – тільки з дозволу редакції

З повнотекстовою версією видання можна
ознайомитись на сайті
Центру досліджень соціальних комунікацій
nbuviar.gov.ua

УКРАЇНА У ФОКУСІ ІНОЗЕМНИХ ЗМІ (1–15 вересня 2019)

Моніторинг інформаційного поля за темою «Україна у фокусі іноземних ЗМІ» за період з 1 по 15 вересня 2019 р. дозволив виявити та проаналізувати 307 повідомлень. Загалом подано інформацію з 32 сайтів іноЗМІ, зокрема з 21 сайту західних ЗМІ та з 11 – російських. Загальна кількість відібраних для аналізу матеріалів за даний період складає 185 повідомлень, опублікованих російськими ЗМІ та 122 – західними ЗМІ, що у відсотковому відношенні становить 60,3 % та 39,7 % відповідно.

Діаграма 1. Співвідношення публікацій за країнами

Аналіз інформаційного поля продемонстрував, що іноземні ЗМІ найбільше обговорювали проблеми російсько-українського конфлікту насамперед обмін полоненими, що відбувся 7 вересня. Обмін було проведено у форматі «35 на 35»: до України повернулося 24 українських військовополонених моряків та ще 11 в'язнів, серед них український режисер з Криму О. Сенцов. Тональність в якій дану подію описували мас-медіа різняться, зокрема західні ЗМІ оцінювали повернення полонених позитивно, а російські – нейтрально.

Російсько-українські відносини залишаються часто обговорюваними у інфопросторі російських медіа: інформація здебільшого нейтральна або балансна, без висновків та пропозицій.

Проблеми збройного конфлікту на Сході України та анексованого Криму, присутні в інформаційному полі як західних, так і російських мас-медіа, проте дані повідомлення констатують лише факти і не несуть оціночних суджень коментаторів, тобто є нейтральними.

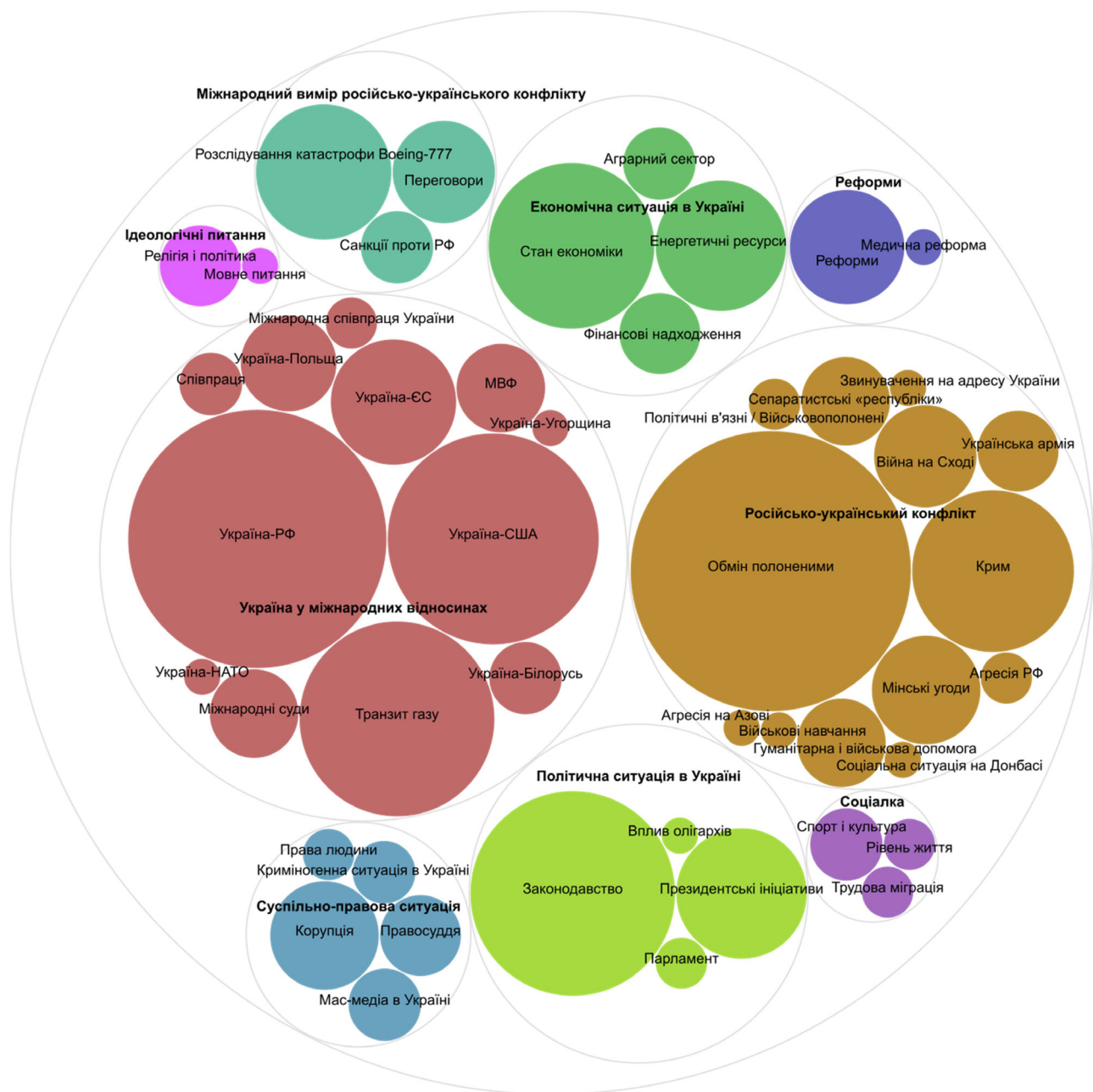
У зарубіжних медіа було виявлено суттєву кількість повідомлень, що стосувалися міжнародних відносин України з іншими країнами світу. У публікаціях західних ЗМІ про відносини України з США присутні як роз'яснення, так і звинувачення, інформація журналістами подається з балансною тональністю, тобто містить і позитив, і негатив; для російських медіа характерна

інформативність з нейтральною позицією. Повідомлення, що стосуються відносин України з Європейським Союзом у даний оглядовий період були виявлені переважно на російських сайтах. Газотранспортні проблеми, що безпосередньо торкаються України, роз'яснюють західні мас-медіа, натомість російські – лише констатують факти.

Економічні проблеми та перспективи зарубіжні ЗМІ оцінюють як негативно, так і позитивно, у публікаціях присутня критика, прогнози, пояснення.

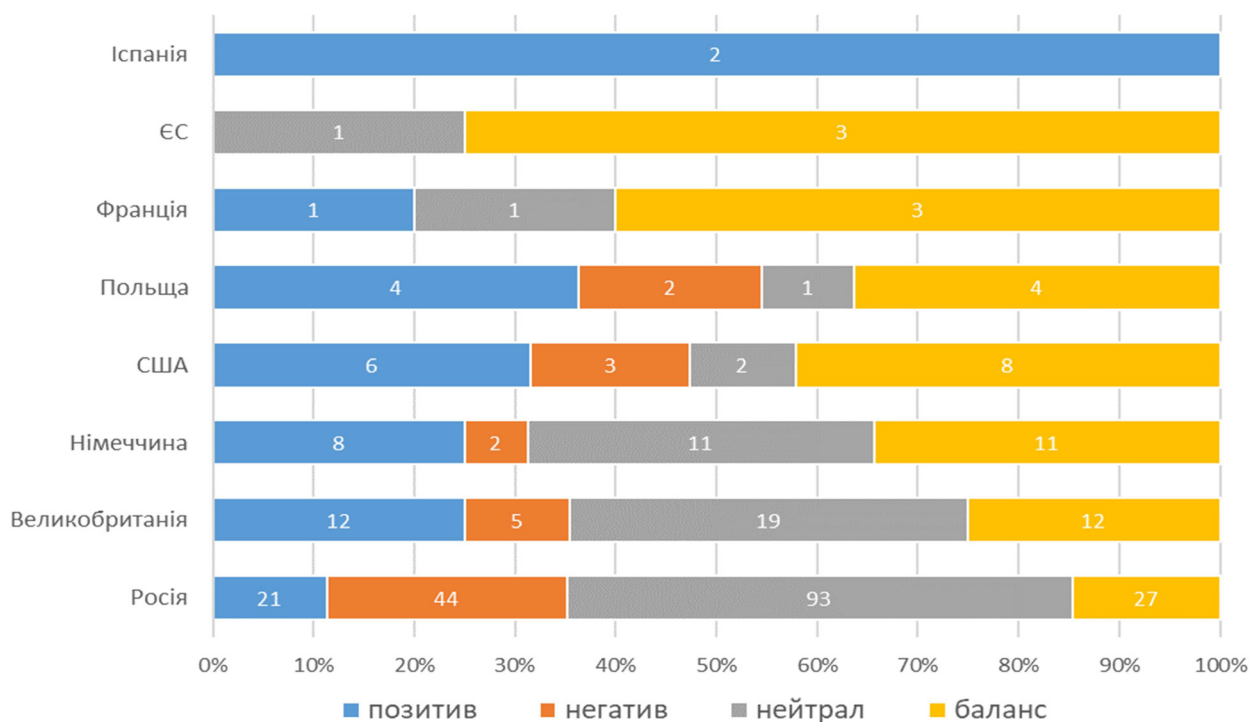
У даний досліджуваний період суспільно-правова ситуація в Україні мало обговорювана у зарубіжних медіа.

На діаграмі 10 можна побачити найбільш згадувані тематичні теги та групи, в які об'єднані дані теги. Це дає можливість виокремити важливу та актуальну тематику обговорень українських питань в іноЗМІ.

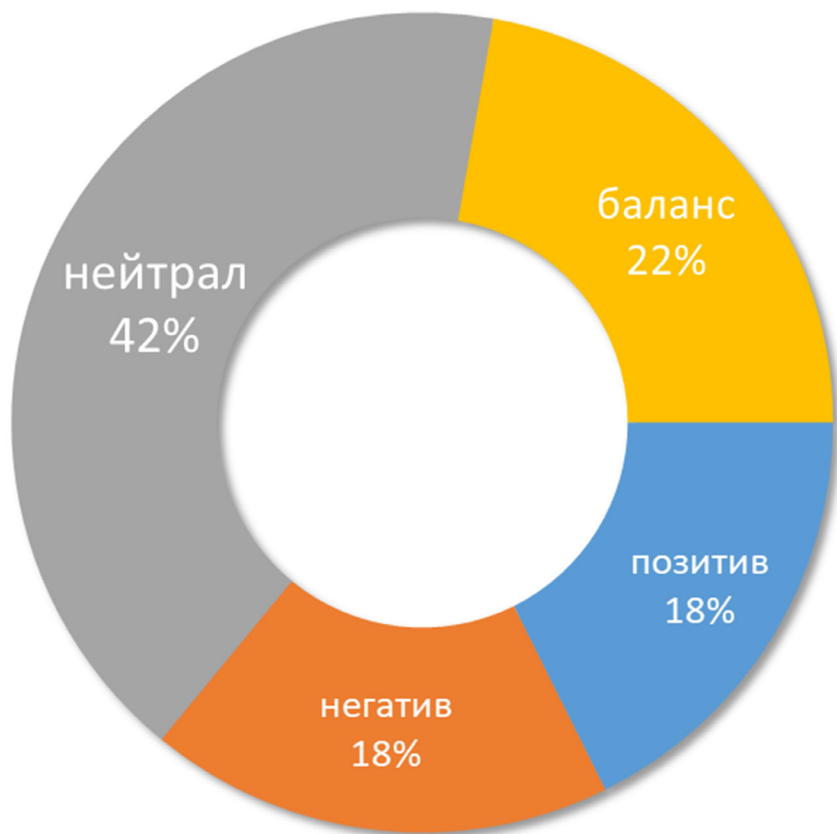

Діаграма 2. Загальна ієрархія тематичних тегів за групою

Проаналізовані публікації мають різний контекст (значення): насамперед можна констатувати абсолютне переважання нейтральних повідомлень. Якщо подивитися на діаграму 3, можна побачити переважання жовтого кольору у повідомленнях західних ЗМІ та сірого – у російських. Це свідчить про те, що західні медіа тримаються «золотої середини», тобто подають інформацію як в позитивному ключі, так і в негативному, а російські – висловлюються нейтрально.

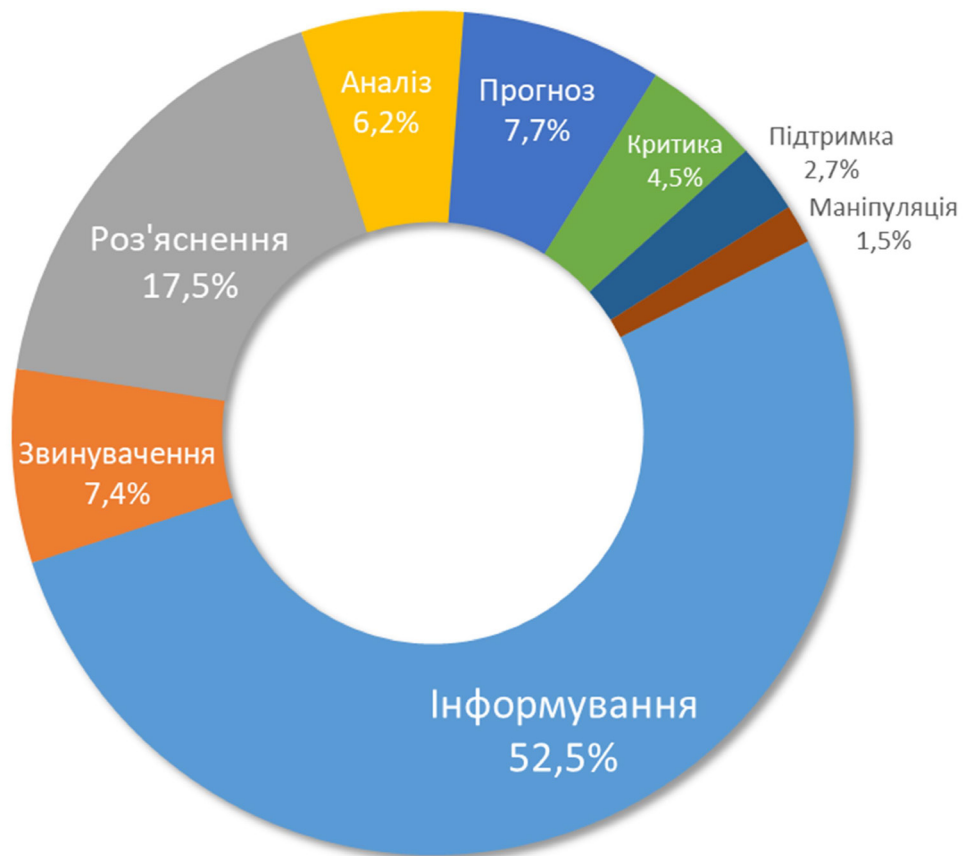

Діаграма 3. Контекст повідомлень за країнами світу

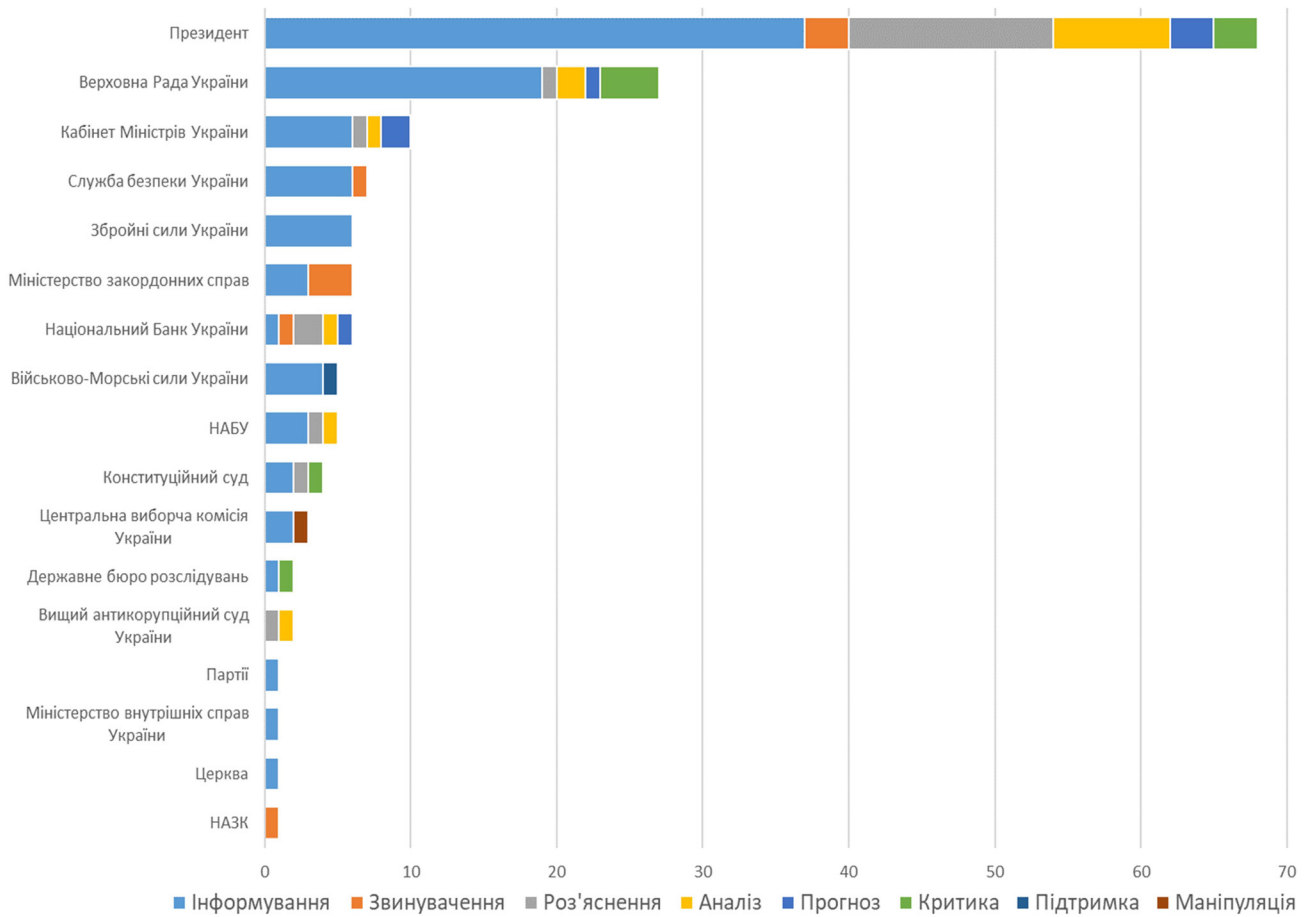
Діаграма 4. Контекст повідомлень

Повідомлення в інфопросторі іноЗМІ про Україну передусім мають інформативну тональність з низьким рівнем підтримки, однак із суттєвою кількістю публікацій, що містять роз’яснення.

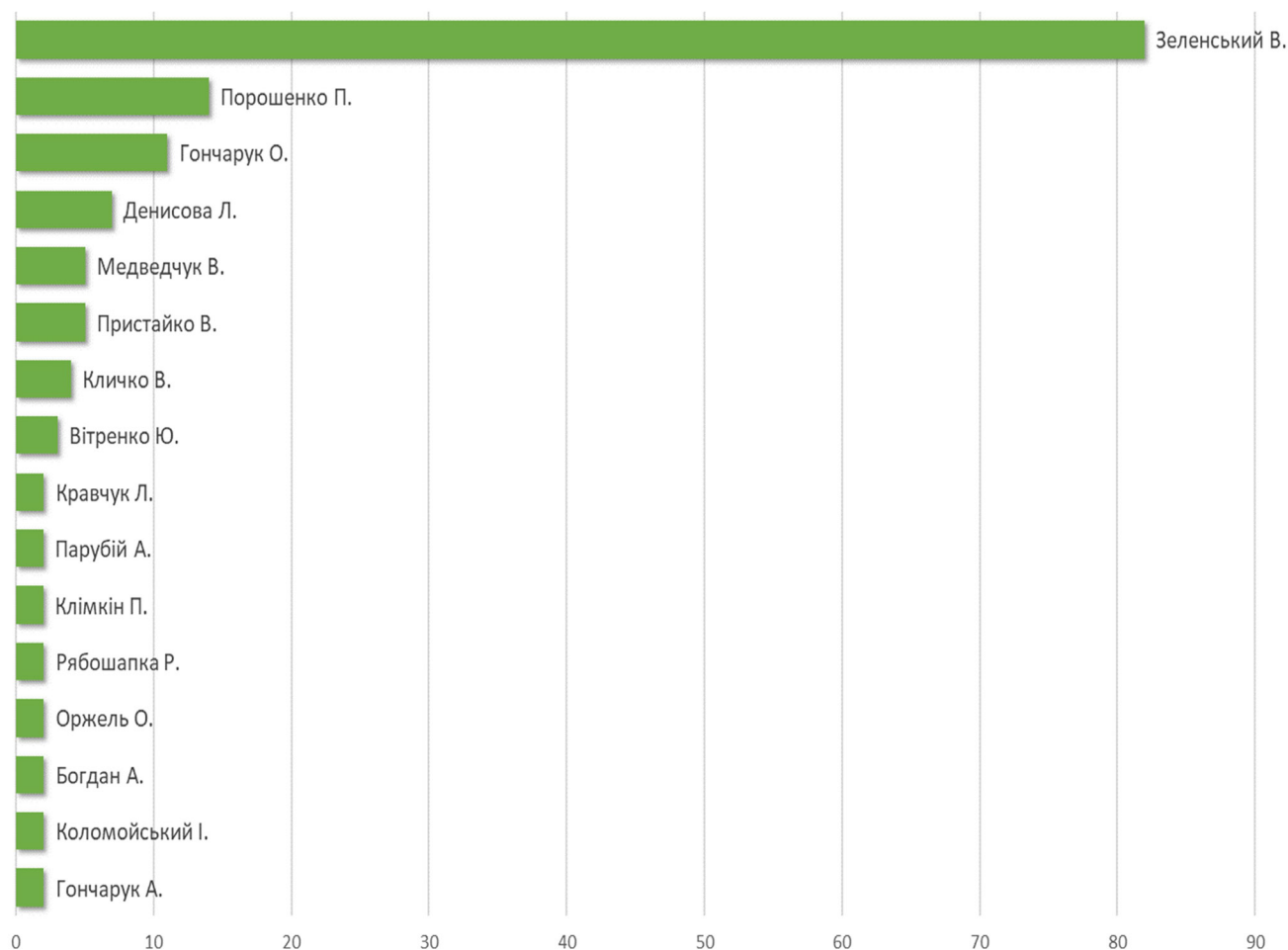

Діаграма 5. Інтенції (мета публікації)

Аналіз згаданих соціальних інститутів, як і в попередній період, показує, що соціальним інститутом з найвищою інформаційною присутністю у зарубіжному інформаційному просторі залишається Президент.

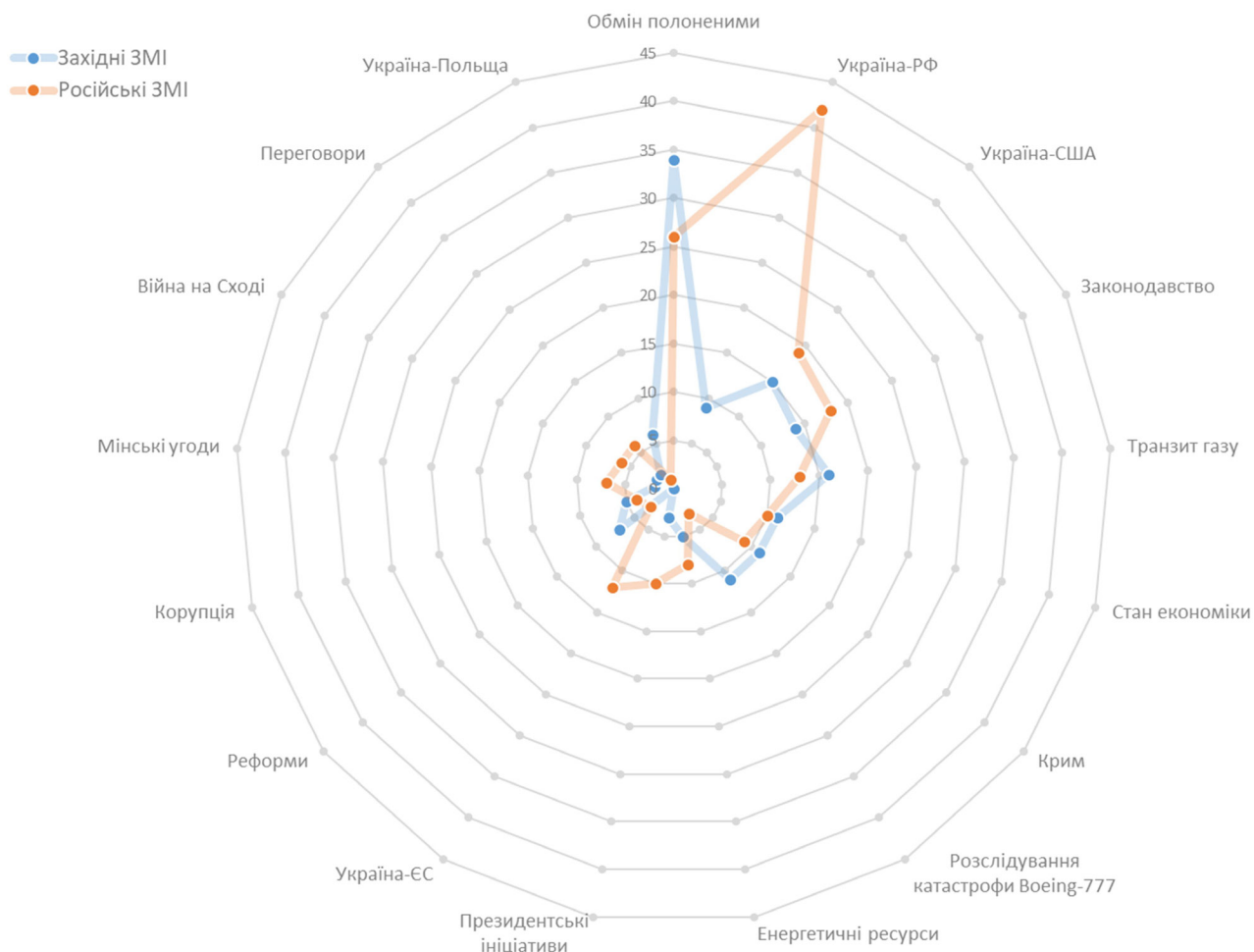

Діаграма 6. Іntenція (мета) повідомлень за соціальними інститутами

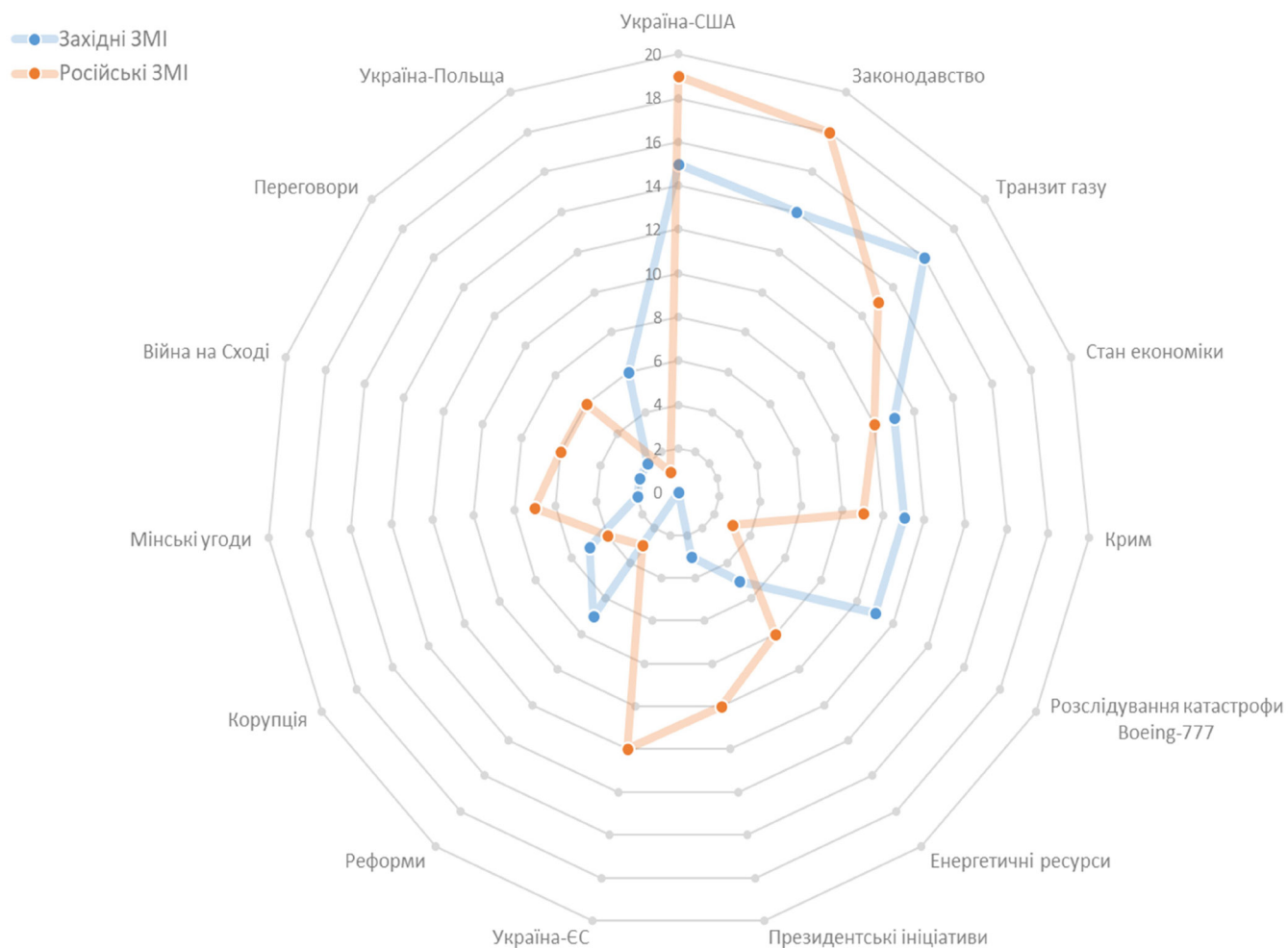

Діаграма 7. Персоналії

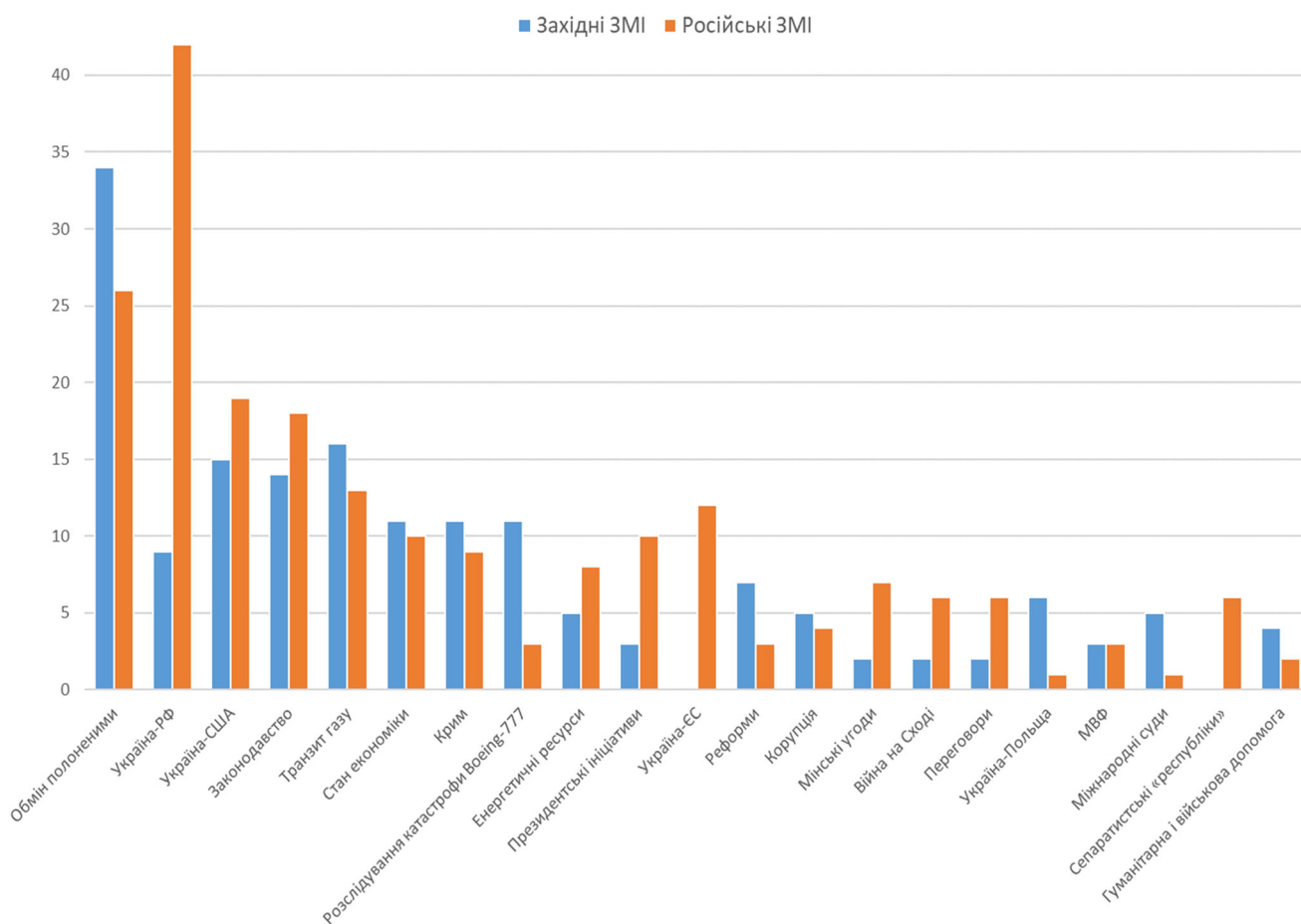
Найбільш обговорювані іноземними ЗМІ проблеми в повному обсязі розкривають тематичні теги. На діаграмах 8 та 9 показано піки їх згадуваності, таким чином, можна побачити, що проблеми українсько-російських відносин мають найвищі показники згадуваності у російських мас-медіа, а повернення військовополонених до України – у західних ЗМІ.

Діаграма 8. Найбільш згадувані тематичні теги в російських та західних ЗМІ

Діаграма 9. Масштабовані показники тегів, що не мають високих значень

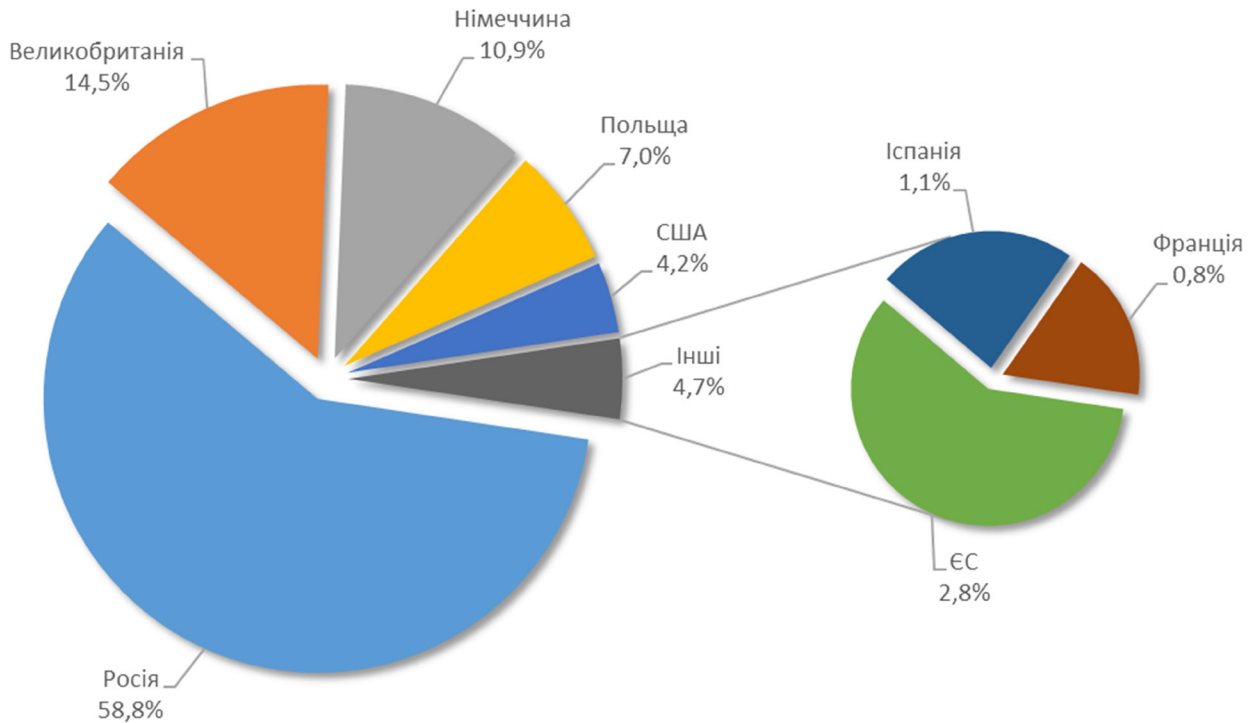
Діаграма 10. Найбільш згадувані тематичні теги в російських та західних ЗМІ

Україна у фокусі іноЗМІ: висновки

Отже, моніторинг інформаційного поля за темою «Україна у фокусі іноЗМІ» за період з 1 по 15 вересня 2019 р. показує, що відібрані повідомлення в більшості є інформативними та мають нейтральну тональність. У цей період найбільш обговорюваною темою є обмін полоненими та повернення їх до України. Проблеми взаємовідносин України з Російською Федерацією, збройного конфлікту на Сході України та анексованого Криму також залишаються актуальними і часто обговорюваними у просторі іноЗМІ. Досить активно обговорюють у іноЗМІ проблеми газотранспортної системи та енергетичних ресурсів. Суспільно-правова ситуація в Україні у даний досліджуваний період висвітлена зарубіжними медіа в незначному обсязі.

УКРАЇНА У ФОКУСІ ІНОЗЕМНИХ ЗМІ (16–30 вересня 2019 р.)

Моніторинг інформаційного поля за темою «Україна у фокусі іноземних ЗМІ» за період з 16 по 30 вересня 2019 р. дозволив виявити та проаналізувати 358 повідомлень. Загалом подано інформацію з 32 сайтів іноземних ЗМІ, зокрема з 21 сайту західних ЗМІ та з 11 – російських. Загальна кількість відібраних для аналізу матеріалів за даний період складає 211 повідомлень, опублікованих російськими ЗМІ та 147 – західними ЗМІ, що у відсотковому відношенні становить 58,8 % та 41,2 % відповідно.

Діаграма 1. Співвідношення публікацій за країнами

Аналіз інформаційного поля продемонстрував, що у даний досліджуваний період західні та російські ЗМІ активно обговорювали теми, які стосувалися сучасних міжнародних відносин України, проте проблематика обговорюваних тем суттєво відрізнялася, так західні медіа висвітлювали телефонну розмову двох лідерів – В. Зеленського та Д. Трампа, її наслідки та перспективи для обох країн, натомість для російського інформаційного простору залишається актуальною проблема відносин України та Росії. 88 повідомлень відібрано та проаналізовано за тематикою «Україна–США», з них 61 – це статті західних ЗМІ та 27 – російських; для західних ЗМІ метою публікацій стало роз’яснення події з балансним контекстом, тобто висловлюючи всі позитивні та негативні моменти, а для російських – характерне інформування з нейтральною тональністю.

Відносини України та Росії російські медіа здебільшого висвітлювали як нейтральну інформацію з дуже невеликою кількістю аналітичних матеріалів. Проте західні медіа дану проблематику обговорювали опосередковано, між рядками статей іншої тематики.

Газотранспортні проблеми та транзит газу до Європи через Україну описували західні медіа; повідомлення, що стосувалися даного питання, здебільшого є роз’яснюючими і не містять чіткої вираженої позиції, тому контекст повідомлень є балансним.

Відносини України з Європейським Союзом протягом оглядового періоду висвітлювали в основному російські медіа: відібрані повідомлення здебільшого є інформативними з нейтральною тональністю, однак також виявлено декілька публікацій, що виражають критику з негативною тональністю та статті позитивної тональності з вираженою підтримкою.

Економічні проблеми, перспективи в економіці та фінансові надходження до бюджету України зарубіжні ЗМІ оцінюють по-різному (як негативно, так і позитивно) у публікаціях присутня і критика, і прогнози, і аналіз, і пояснення.

Проблеми збройного конфлікту на Сході України та анексованого Криму, в основному, присутні в інформаційному полі російських мас-медіа, проте дані повідомлення констатують лише факти і не несуть оціночних суджень коментаторів, тобто є нейтральними.

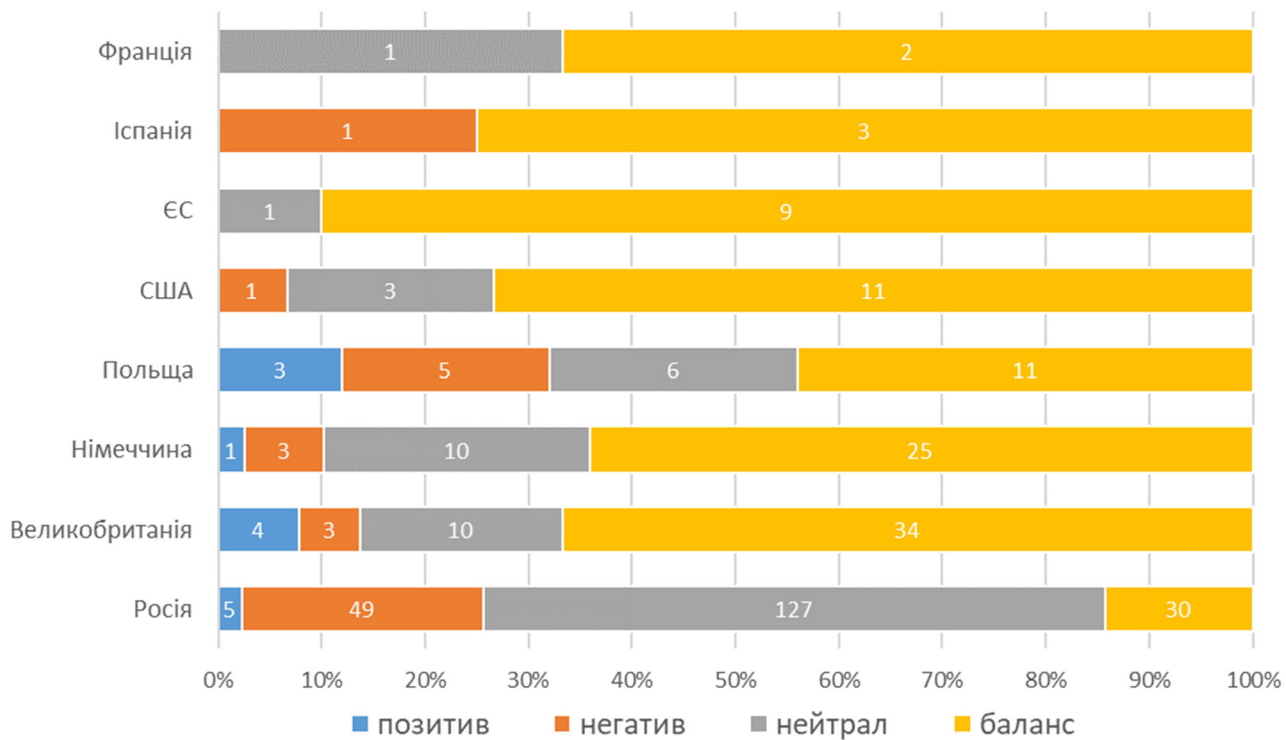
Суспільно-правова ситуація в Україні у досліджуваній період мало обговорювана у зарубіжних медіа.

На діаграмі 10 можна побачити найбільш згадувані тематичні теги та групи, в які об'єднані дані теги; це, в свою чергу, дає нам можливість виокремити важливу та актуальну тематику обговорень українських питань в іноземних ЗМІ.

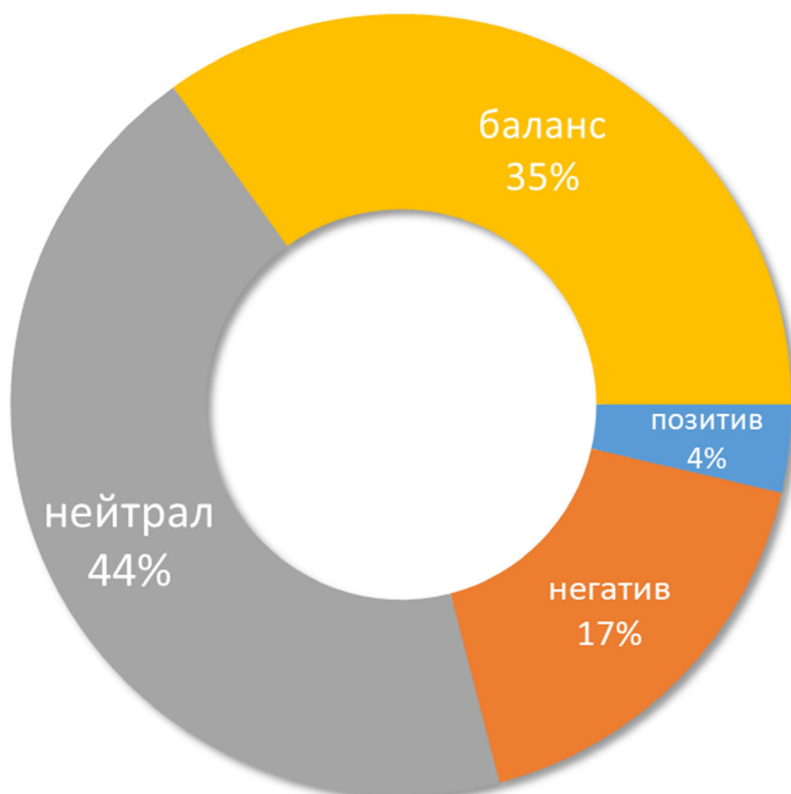

Діаграма 2. Загальна ієрархія тематичних тегів за групами

Проаналізовані публікації мають різний контекст (значення): передусім можна констатувати переважання нейтрально забарвлених повідомлень, однак балансних повідомлень відібрано також суттєву кількість. Якщо подивитися на діаграму 3, можна побачити переважання жовтого кольору у повідомленнях західних ЗМІ та сірого – у російських. Це свідчить про те, що західні медіа тримаються «золотої середини», тобто подають інформацію як в позитивному ключі, так і в негативному, тобто є балансними, а російські – висловлюються нейтрально: констатують лише факти і не несуть оціночних суджень.

Діаграма 3. Контекст повідомлень за країнами світу

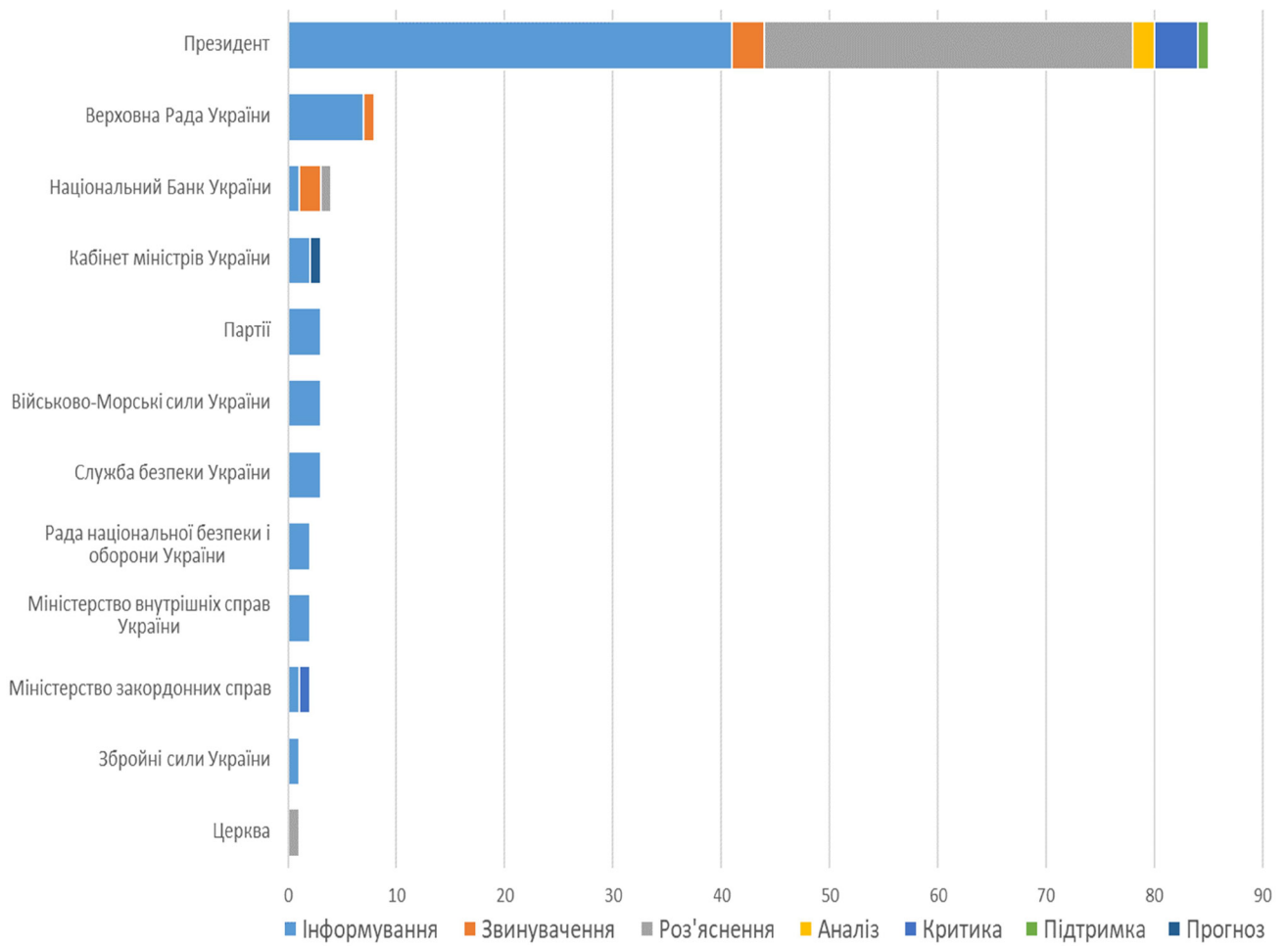
Діаграма 4. Контекст повідомлень

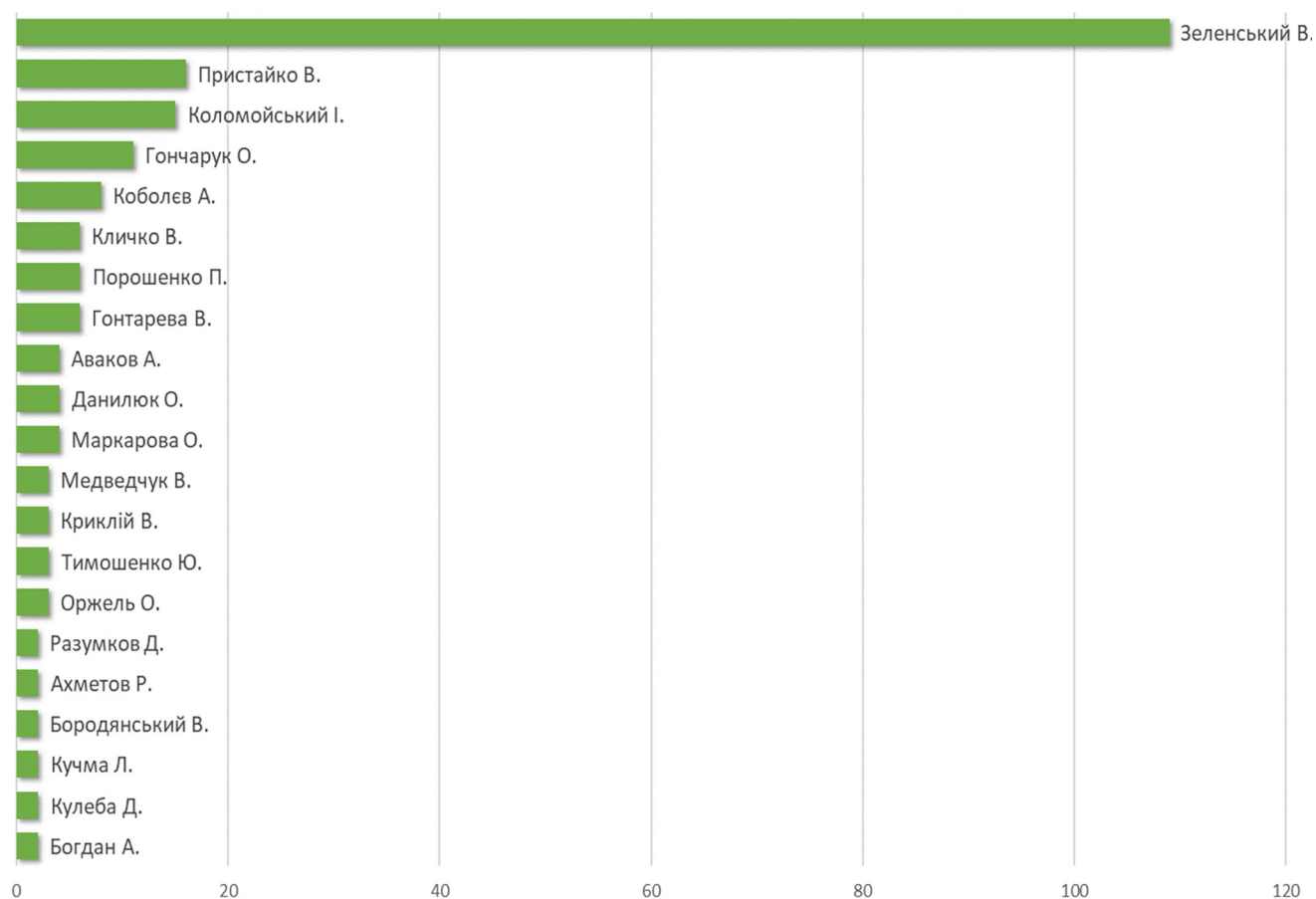
Діаграма 5. Інтенції (мета публікацій)

Повідомлення в інфопросторі іноземних ЗМІ про Україну є інформативними, також є значна кількість статей, метою яких є роз'яснення. У досліджуваній період критика та аналіз використовувалися іноземними ЗМІ фактично в рівних пропорціях. Трохи менше у публікаціях зустрічається звинувачень, прогнозів та підтримки.

Аналіз згадуваних соціальних інститутів, як і в попередній період, показує, що інститутом з найвищою інформаційною присутністю у зарубіжному інформаційному просторі залишається Президент.

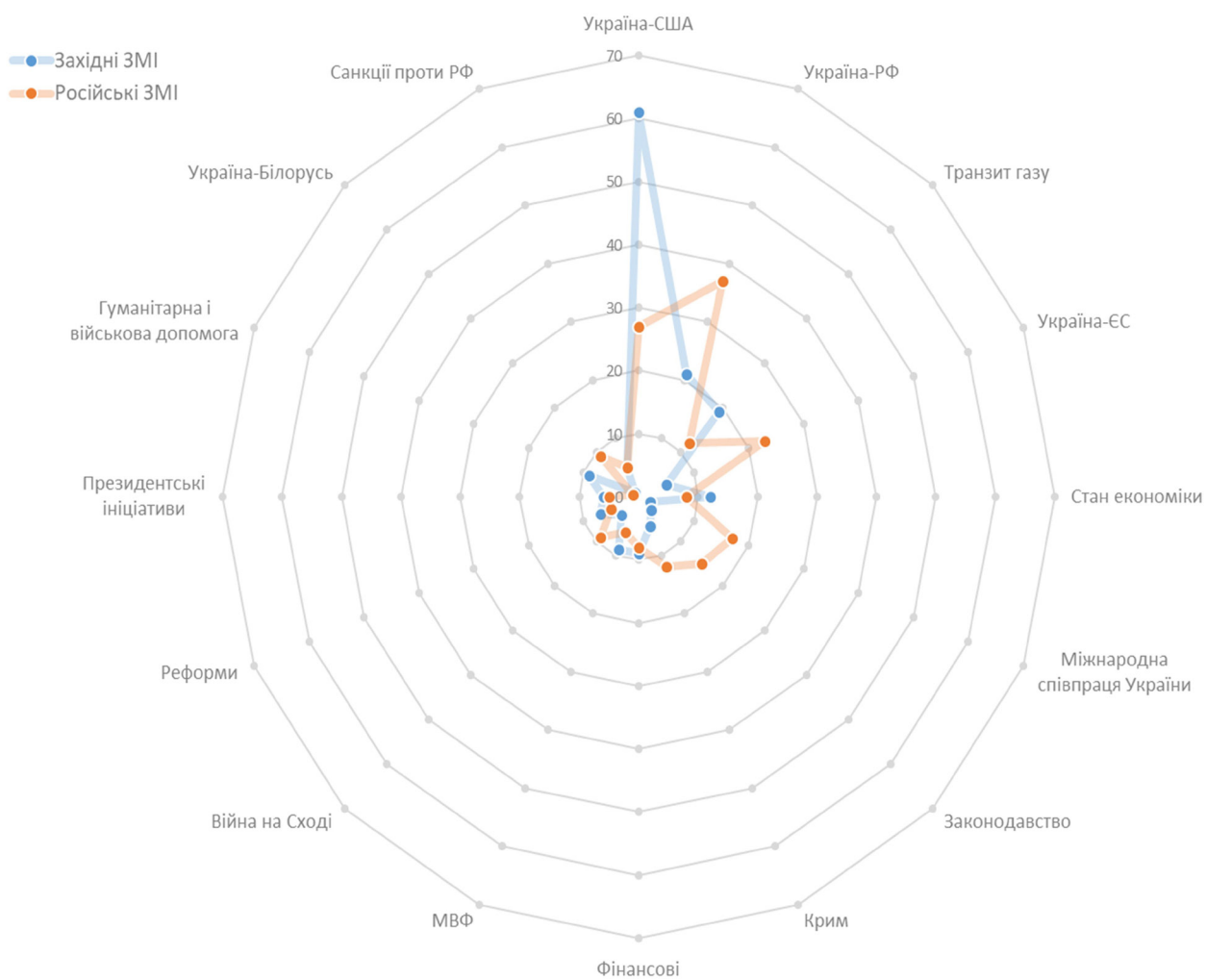

Діаграма 6. Іntenція (мета) повідомлень за соціальними інститутами

Діаграма 7. Персоналії

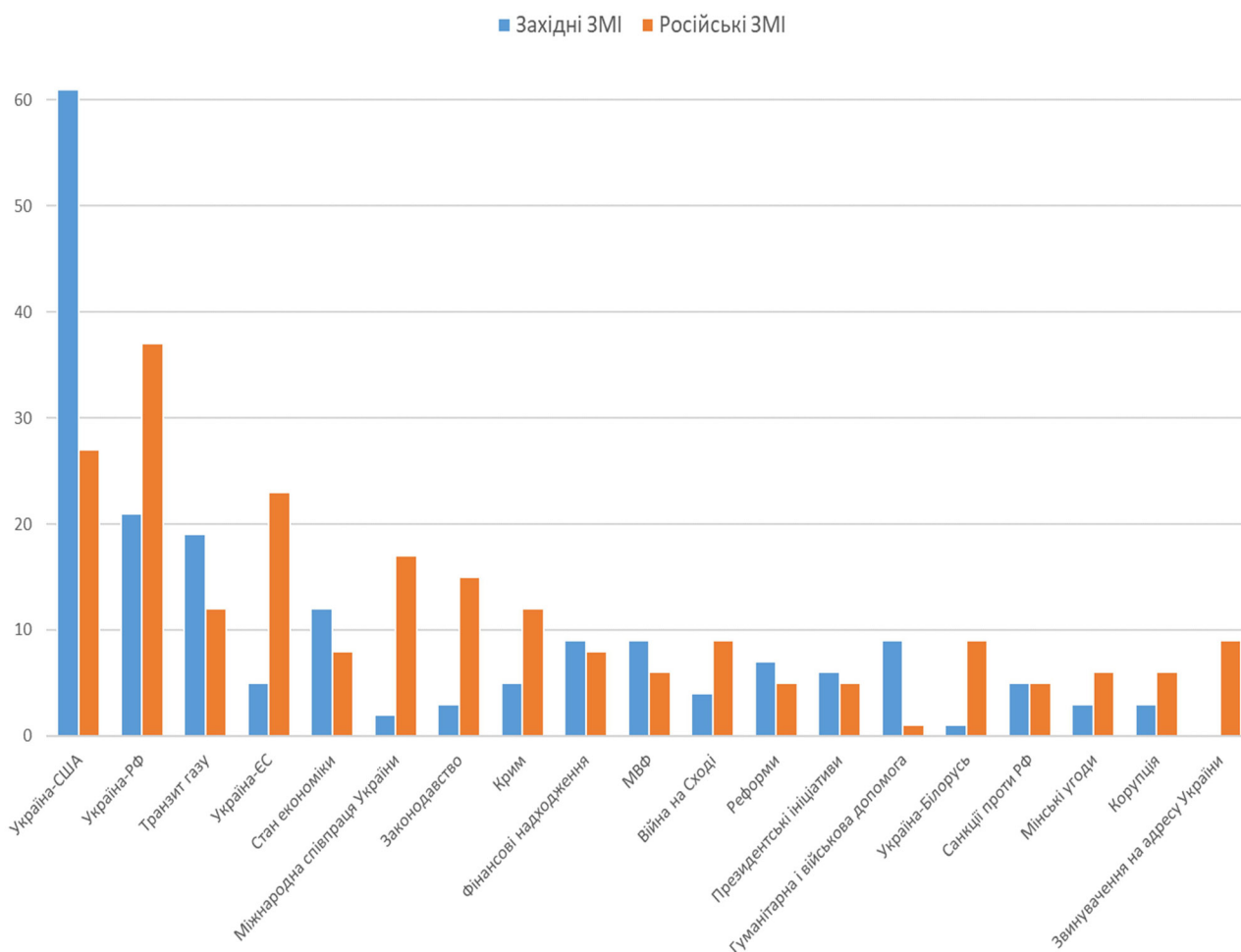
Найбільш обговорювані іноземними ЗМІ проблеми у повному обсязі розкривають тематичні теги. На діаграмах 8 та 9 показано піки їх згадуваності, таким чином, можна побачити, що проблеми українсько-російських відносини мають найвищі показники згадуваності у російських мас-медіа, а відносини України – США – у західних ЗМІ.

Діаграма 8. Найбільш згадувані тематичні теги в російських та західних ЗМІ

9. Масштабовані показники тегів, що не мають високих значень (виключено показники: «Україна – США», «Україна – РФ»)

Діаграма 10. Найбільш згадувані тематичні теги в російських та західних ЗМІ

Україна у фокусі іноЗМІ: висновки

Отже, моніторинг інформаційного поля за темою «Україна у фокусі іноземних ЗМІ» за період з 16 по 30 вересня 2019 р. показує, що відібрані нами повідомлення в більшості є інформативними та мають нейтральну тональність. Найбільш обговорюваними темами в цей період стали питання міжнародних відносин за участі України. Газотранспортні проблеми залишаються актуальними та обговорюваними у просторі іноЗМІ. Економічні проблеми, перспективи в економіці та фінансові надходження до бюджету України зарубіжні ЗМІ оцінюють по-різному, про що свідчать інтенції та контекст повідомлень. Проблеми збройного конфлікту на Сході України та анексованого Криму, в основному присутні в інформаційному полі російських мас-медіа, проте дані повідомлення констатують лише факти і не несуть оціночних суджень коментаторів. Питання суспільно-правової ситуації в Україні дуже рідко обговорюють як західні, так і російські медіа.

УКРАЇНА У ФОКУСІ ІНОЗЕМНИХ ЗМІ: РЕФЕРАТИВНО-АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

Вересень 2019

Інформаційно-аналітичний бюлетень
на базі оперативних матеріалів

Виконавці проєкту:

Т. Полтавець (відповідальна за випуск),
А. Бергелський (інфографіка),
О. Каращук, І. Соболева,
В. Вакульчук

Комп'ютерне верстання:

Н. Крапіва

Формат 60x90/8. Обл.-вид. арк. 0,28.

Видавець і виготовлювач
Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського
03039, м. Київ, Голосіївський просп., 3
siaz2014@ukr.net